

Z Á V E R E Č N Á   S P R Á V A

o bezpečnostnom vyšetrowaní leteckej nehody

LŠZ(PK) typu

U-TURN Infinity3M

poznávacej značky

OM-P752

zo dňa

10.05.2025

Ev.č.: **SKA2025004**

Bezpečnostné vyšetrovanie leteckej mimoriadnej udalosti bolo vykonané podľa § 18 zákona č. 143/1998 o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 o vyšetrovaní a prevencii nehôd a incidentov v civilnom letectve, ktorými sa riadi vyšetrovanie leteckých nehôd a incidentov v civilnom letectve.

Záverečná správa je vydaná v súlade s predpisom L 13, ktorý je aplikáciou ustanovení ANNEX 13, Vyšetrovanie leteckých nehôd a incidentov k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve.

Výhradným cieľom bezpečnostného vyšetrovania je zistenie príčin vzniku udalosti a prevencia vzniku takýchto udalostí, nie však poukazovanie akejkoľvek viny alebo zodpovednosti osôb.

Táto záverečná správa, jej jednotlivé časti alebo iné dokumenty, vzťahujúce sa k bezpečnostnému vyšetrovaniu predmetnej udalosti majú len informatívny charakter a nemôžu byť použité inak, len ako odporúčenie pre realizáciu opatrení, ktoré by zabránili vzniku ďalších leteckých mimoriadnych udalostí s obdobnými príčinami.

Použité skratky

BVK	Bezpečnostná vyšetrovacía komisia (specialised commission for investigation of causes of a particular incident from members of the Commission)
LTF 1-2	označenie kategórie padákového klzáka
km	kilometer - jednotka dĺžky
G	typ vzdušného priestoru
PK	Padákový klzák
PLS	Preukaz letovej spôsobilosti
m	meter – jednotka dĺžky
cm	centimeter – jednotka dĺžky
m/s	metrov za sekundu – jednotka rýchlosti
m.n.m	metrov nad morom
N	Označenie svetovej strany – sever (North)
E	Označenie svetovej strany – východ (East)
°	Stupeň v geografii – určenie zemepisnej dĺžky alebo zemepisnej šírky
'	Minúta v geografii – určenie zemepisnej dĺžky alebo zemepisnej šírky
”	Sekunda v geografii – určenie zemepisnej dĺžky alebo zemepisnej šírky
LŠZ	Lietajúce športové zariadenie
UTC	Svetový koordinovaný čas (Co-ordinated Universal Time)
VMC	Meteorologické podmienky pre let za viditeľnosti (Visual Meteorological Conditions)
VFR	Pravidlá letu za viditeľnosti (Visual Flight Rules)
FNsP	Fakultná nemocnica s poliklinikou
SR	Slovenská republika
LAA SR	Letecká amatérska asociácia Slovenskej republiky
r.v.	rok výroby
°C	Stupeň Celzia – jednotka teploty (The degree Celsius)
SAR	Pátranie a záchrana (Search and Rescue)

A. ÚVOD

Typ lietadla:	Padákový klzák Infinity 3M
Výrobca:	U-TURN
Poznávacia značka:	OM-P752
Prevádzkovateľ / Vlastník:	Súkromná osoba
Typ prevádzky:	Všeobecné letectvo / športové a rekreačné lietanie
Miesto vzletu:	trávnatá plocha medzi obcami Dolné Devičany - Bátovce
Fáza letu:	vzlet
Miesto udalosti:	48° 305' 8014" N 18° 733' 0363" E
Dátum a čas udalosti:	10.05.2025 10:00 hod.

Poznámka: Všetky časové údaje v tejto správe sú uvádzané v UTC čase.

B. INFORMATÍVNY PREHLAD

Dňa 10.05.2025 mala v úmysle obsluhu navijaku - pilot PK vytiahnuť osobu bez skúseností s lietaním na PK do letovej výšky. Po vzlete vo výške približne 10 metrov obsluha zvolnila ťah navijania, nasledovalo uvoľnenie ťahu lana a predstrelenie PK pred osobu. Osoba narazila dolnou časťou tela do zeme. Obsluha navijaku – pilot PK naložil osobu do dodávkového auta a odviezol do nemocnice AGEL v Leviciach.

Na vyšetrenie príčin vzniku predmetnej udalosti bola ustanovená BVK:
predseda BVK
člen BVK

Správu vydáva:
Letecký a námorný vyšetrovací útvar
Ministerstva dopravy Slovenskej republiky

C. HLAVNÁ ČASŤ SPRÁVY

1. FAKTICKÉ INFORMÁCIE
2. ANALÝZY
3. ZÁVERY
4. ODPORÚČANIA NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI

1. FAKTICKÉ INFORMÁCIE

1.1 Priebeh letu

V predmetný deň mal pilot PK v úmysle vykonať s osobou bez letových skúseností vzlet s PK pomocou navijaku. Pilot vytiahol približne 400 metrov lana. Previedol predletovú kontrolu navijaka a predletovú kontrolu PK. Následne osobu ustrojil do postroja PK a zapol do navijacieho zariadenia. Osobu poučil o priebehu vzletu pomocou navijania. Vzlet sa uskutočnil na vhodnej trávinatej ploche medzi obcami Bátovce – Dolné Devičany. V minulosti sa používala ako plocha pre vzlety a pristátia lietadiel na práškovanie. Pilot pred samotným štartom dopol pomocou diaľkového ovládania lano navijaka. Po vykonaní vzletu a odpútaní sa od osoby od zeme sa pilotovi zdalo, že stúpanie je príliš prudké a vo výške cca 10 metrov uvoľnil ťah navijania. PK sa vplyvom spomalenia rýchlosti navijania dostal do predstrelu a osoba zapnutá do systému PK – navijak nezareagovala vhodne a PK sa v prednom kyve prepadol, osoba s vystretými nohami narazila panvovou časťou tela do zeme. Osoba mala snahu zabrzdiť PK a tým zmierniť náraz do zeme, ale vzhľadom na absenciu letových skúseností s riadením PK zareagovala neskoro. Osoba utrpela zranenie chrbtice v oblasti panvy, trieštivú zlomeninu stavca L1. Osoba bola následne transportovaná dodávkou pilota PK do nemocnice AGEL v Leviciach. Odtiaľ, po určení diagnózy, bola sanitkou prevezená do FNsP Nové Zámky, kde vykonali operáciu.

Letecká nehoda bola oznámená Leteckému a námornému vyšetrovaciemu útvaru Ministerstva dopravy SR povereným zástupcom LAA SR.

Denná doba: deň

Pravidlá letu: VFR

1.2 Zranenia osôb

Zranenie	Posádka	Cestujúci	Ostatné osoby
Smrteľné	-	-	-
Vážne	1	-	-
Ľahké zranenia	-	-	-
Bez zranení	-	-	-

1.3 Poškodenie PK a príslušenstva

Padákový klzák nebol pri nehode poškodený.

1.4 Ostatné škody

Leteckému a námornému vyšetrovaciemu útvaru neboli oznámené okolnosti s prípadným uplatnením iných náhrad škôd voči tretej osobe.

1.5 Informácie o leteckom personáli

Pilot – obsluha navijaka:

občan Slovenskej republiky, vek 36 rokov
držiteľ pilotného preukazu kvalifikácie PK-C vydaný LAA SR v roku 2014, platný do 14.04.2026

celkový nálet pilota podľa údajov uvedených v databáze LAA SR je 199,58 letových hodín

Osoba

občan Slovenskej republiky, vek 18 rokov
bez skúseností s lietaním na PK
nie je držiteľom žiadneho ani pilotného preukazu PK

1.6 Informácie o PK

Typ:	Infinity 3M
Poznávacia značka:	OM-P752
Výrobné číslo:	0310 INF-3M-12QAQ 1206
Dátum výroby:	2011
Výrobca:	U-TURN

PLS vydal:	LAA SR
Číslo:	17878
Platnosť do:	21.11.2026

PK Infinity 3M je certifikovaný ako klzák kategórie LTF 1-2. Výrobca ho špecifikuje ako PK pre začiatočníkov a mierne pokročilých športových pilotov. Je vhodný na ťahanie sa pomocou navijaka.

Sedací postroj AXIS, r.v. 2022, chránič chrbta v hrúbke 15 cm.

Obr. č. 1 chránič chrbta

Obr. č. 2 sedací postroj AXIS

Obr. č. 3 detail chrániča chrbta

Informácie o vlekačom zariadení

Typ: Winchmaster

Výrobca: Winchmaster – www.winchmaster.hu

Výrobok spoločnosti Winchmaster - Maďarsko sa využíva na vzlety PK, má možnosť diaľkového ovládania. Obsluha navyšaku je fyzicky prítomná pri štartujúcom pilotovi.

Obr. č. 4 umiestnenie vlečacieho zariadenia v dodávke

Obr. č. 5 detail na vlečacie zariadenie

Obr. č. 6 ovládanie vlečacieho zariadenia

1.7 Meteorologická situácia

Dňa 10.05.2025 od severozápadu až severu do našej oblasti zasahoval okraj tlakovej výše. Od severu cez naše územie postupne prechádzal zvlhnutý studený front.

Dňa 10.05.2025 bolo v čase 10:00 UTC v oblasti obce Bátovce prevažne oblačno (6/10 pokrytia oblohy oblakmi) a bez zrážok. Prevládajúcimi typmi oblakov boli Altiocumulus a Cirrus. Teplota vzduchu bola v danej lokalite 14,5°C a relatívna vlhkosť 37%. Vo výške 10 metrov nad zemou fúkal premenlivý, prevažne západný až severozápadný vietor s rýchlosťou 3 až 5 m/s, v nárazoch do 7 m/s. Horizontálna dohľadnosť bola približne 40 km. Hmla alebo nebezpečné javy sa v tomto čase nevyskytli.

Na základe aerologických meraní bolo dňa 10.05.2025 okolo 10:00 UTC prúdenie vo voľnej atmosfére nad oblasťou obce Bátovce nasledovné – v nadmorskej výške 1500 m. n. m. bola teplota vzduchu približne 2°C a fúkal západný vietor s rýchlosťou okolo 4 až 5 m/s. Vo výške 1000 m. n. m. bola teplota vzduchu 6°C a rýchlosť západného až severozápadného vetra bola okolo 5m/s. Smerom k nižším hladinám boli rýchlosť a smer vetra ovplyvnené miestnou orografiou. Vo výške 50 m. n. m. fúkal západný až severozápadný vietor s rýchlosťou 3 až 5 m/s.

Vplyvom záveterných efektov spôsobených okolitými severne až severozápadne ležiacimi pohoriami (Štiavnické vrchy, Pohronský Inovec) dochádzalo ku zmenám smeru a rýchlosti vetra nielen v horizontálnom, ale aj vo vertikálnom smere.

Predpoveď, ale aj reálne počasie, bolo vhodné na vykonávanie danej činnosti.

1.8 Navigačné zariadenia

Neuvádza sa.

1.9 Spojenie

Osoba mala pri sebe pri vzlete aktívnu vysielaciu PMR. Nebol na spojení so žiadnym stanoviskom riadenia letovej prevádzky v SR.

1.10 Informácie o letisku

Miesto štartu: trávnatá plocha medzi obcami Dolné Devičany - Bátovce; v minulosti využívaná v poľnohospodárstve. Nadmorská výška 248 n.m., dĺžka plochy 600 m.

1.11 Letové zapisovače a ostatné záznamové prostriedky

Neuvádza sa.

1.12 Informácia o mieste udalosti

Obr. č. 7 miesto udalosti

1.13 Lekárske a patologické nálezy

Osoba utrpela trieštivú zlomeninu stavca L1.

1.14 Požiar

Nevznikol.

1.15 Aspekty prežitia

Pátranie a záchranu prostriedkami SAR nebolo nutné vykonať.

1.16 Testy a výskum

Neboli vykonané žiadne testy ani expertné skúmanie PK.

1.17 Informácie o organizáciách a riadení

Letová činnosť bola vykonávaná v súlade s leteckými predpismi v priestore triedy G, ktoré sú platné na území Slovenskej republiky. Lietajúce športové zariadenie bolo registrované LAA SR, LŠZ malo vykonanú technickú kontrolu a malo vystavený preukaz letovej spôsobilosti LAA SR.

1.18 Doplnkové informácie

Neuvádza sa.

1.19 Spôsoby odborného vyšetrovania

Boli použité bežné spôsoby vyšetrovania.

2. ANALÝZA

Činnosť pilota

Pilot – obsluha navijaka vykonal vzlet s osobou pomocou navijaka. Hneď po odpútaní sa od zeme vo výške približne 10 m zvolnil ťah navíjania. Z dôvodu prudkého stúpania nasledoval predstrel PK pred osobu. PK sa v prednom kyve prepadol. Osoba neskoro zareagovala na dôležitosť zabrzdenia PK a panvovou časťou tela narazila do zeme.

Pilot – obsluha navijaka napriek skúsenostiam s lietaním na PK a obsluhovaním navijaka nesprávne zhodnotil možnosti vykonania vzletu s osobou neznalou lietania na PK.

3. ZÁVERY / Príčina vzniku leteckej nehody

3.1 Zistenia

PK mal platný PLS LAA SR.

Pilot – obsluha navijáku mal podľa priloženej dokumentácie platnú kvalifikáciu Pilot PK a mal primerané skúsenosti s obsluhou navíjacieho zariadenia.

3.2 Príčina

Príčina predmetnej leteckej nehody spočíva v zlyhaní ľudského faktora:

Pilot-obsluha navijáka

- nesprávne vyhodnotil počiatočnú fázu navíjania,
- nebol držiteľom licencie inštruktor PK,
- osobu, ktorá nebola držiteľom licencie Pilot PK ani držiteľom žiackeho preukazu PK, nemal v žiadnom prípade začať navíjať
- nesprávne vyhodnotil vážnosť úrazu, nakoľko osobu s úrazom chrbtice naložil do auta a transportoval do nemocničného zariadenia.

4. ODPORÚČANIA NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI

Záverečná správa z vyšetrovania predmetnej leteckej nehody neobsahuje žiadne odporúčania.

V Bratislave, 10.06.2025